

MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

I. TÌM HIỂU YẾU TỐ MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

1. Đọc đoạn trích trang 91 (trích “Hoàng Lê nhất thống chí”- Ngô gia văn phái)

2. Trả lời câu (trang 91 sgk)

a. Đoạn trích kể lại chuyện vua Quang Trung đánh đồn Ngọc Hồi. Vua Quang Trung tổ chức trận đánh và cười voi xông trận trông thật uy nghi.

b. Các yếu tố miêu tả:

+ Nhân có gió bắc, quân Thanh bèn dùng ông phun khói lửa ra, khói tỏa mù trời, cách gang tấc không thấy gì, hòng làm cho quân Nam rối loạn.

+ Quân Thanh chống không nổi, bỏ chạy tán loạn, giày xéo lên nhau mà chết.

+ Quân Tây Sơn thừa thế chém giết lung tung, thầy nằm đầy đồng, máu chảy thành sông, quân Thanh đại bại.

→ Các chi tiết này nhằm miêu tả quân ta và quân Thanh trong cuộc chiến đấu.

c. Nhận xét cách sắp xếp nội dung đoạn trích :

- Nếu chỉ kể lại sự việc diễn ra như trong sách đã dẫn thì câu chuyện không sinh động, vì chỉ đơn giản kể lại các sự kiện.

- So với đoạn trích thì trận đánh được tái hiện lại một cách sinh động nhờ những yếu tố miêu tả.

- **Nhận xét:** nhờ có miêu tả bằng các chi tiết mới giúp người đọc hình dung được sự việc diễn ra và cũng nhờ yếu tố miêu tả mà trận đánh được tái hiện lại một cách sinh động.

Ghi nhớ : HTL trang 92 sách ngữ văn 9 tập 1

II. LUYỆN TẬP

Câu 1 (trang 92 sgk Ngữ Văn 9 Tập 1):

Những yếu tố tả người và tả cảnh trong hai đoạn trích *Chị em Thúy Kiều* và *Cảnh ngày xuân* và giá trị của những yếu tố miêu tả ấy.

a. Đoạn trích “Chị em Thúy Kiều”

* Thúy Vân

Khuôn trăng đầy đặn nét ngài nở nang

Hoa cười ngọc thốt đoan trang

Mây thua nước tóc, tuyết nhường màu da

* Thúy Kiều

Làn thu thủy nét xuân sơn

Hoa ghen thua thắm, liễu hờn kém xanh

→ Làm nổi bật vẻ đẹp của Thúy Vân và Thúy Kiều. Thúy Vân đẹp đoan trang, phúc hậu còn Thúy Kiều sắc sảo, mặn mà.

b. Đoạn trích “ Cảnh ngày xuân”

* Tả cảnh: con én đưa thoi; Cỏ non xanh tận chân trời; Cành lê trắng điểm một vài bông hoa; Ngõn ngang gò đống kéo lên; Thoi vàng vó rắc, tro tiền giấy bay; Tà tà bóng ngả về tây; phong cảnh có bề thanh thanh; Nao nao, dòng nước uốn quanh; Dịp cầu nho nhỏ cuối ghềnh bắc ngang.

* Tả người: Gần xa nô nức yến anh; Dập dìu tài tử giai nhân; Ngựa xe như nước, áo quần như nêm; Chị em thơ thẩn dan tay ra về.

→ Miêu tả vẻ đẹp mùa xuân và không khí lễ hội rộn ràng, tươi vui.

Câu 2 (trang 92 sgk Ngữ Văn 9 Tập 1):

- Thời gian thấm thoát thoi đưa, mới xuân về mà đã sang tiết tháng ba. Nhân tiết Thanh minh đẹp trời, chị em Thúy Kiều cùng nhau đi tảo mộ.

- Dòng người nhộn nhịp ngựa xe ngược xuôi nô nức.

- Chiều, mặt trời đã xế về phía tây, chị em Thúy Kiều cùng nhau ra về, lững thững đi dọc theo dòng suối nhỏ chạy uốn lượn quanh co, phía cuối dòng suối là một chiếc cầu nhỏ bắc ngang.

- Phong cảnh nơi đây trong buổi chiều tà thanh tĩnh và đượm buồn.

Câu 3 (trang 92 sgk Ngữ Văn 9 Tập 1):

Giới thiệu về vẻ đẹp của chị em Thúy Kiều bằng lời văn của mình :

- Thúy Kiều và Thúy Vân là con gái của một gia đình trung lưu lương thiện, đều đẹp tuyệt trần.

- Thúy Vân mang nét đẹp hiền hậu, với khuôn mặt tròn đầy, nụ cười đẹp như hoa, lời nói đoan trang nhẹ nhàng trong trẻo như ngọc châu, mái tóc dài mượt và làn da trắng mịn càng làm tôn lên vẻ đẹp phúc hậu, quý phái.

- Kiều còn đẹp hơn bội phần, vẻ đẹp của Kiều thật khó diễn tả nổi, nàng đẹp mặn mà, đẹp đến sắc sảo; đôi mắt của Kiều, nó trong như nước mùa thu, lấp lánh, đẹp tuyệt vời.